

משרד החינוך
המחוז החרדי

ירחון מקוון לנעשה בממ"ח

אייר תשע"ח

הארות בחודש- חודש אייר

... "כָּל הַמַּחְלָה אֲשֶׁר שָׁמְתִי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי ה' רִפְאֶךָ" (שמות ט"ו, כ"ו).

ידוע שראשי התיבות של אייר הם "אני ה' רופאך"

חז"ל במדרש ממשילים את עם ישראל היוצא ממצרים לבן מלך שמתרפא ממחלתו הקשה ואביו נמנע מלשלוח אותו לבית הספר עד שיחלים ויראה זיוו (חודש אייר הוא חודש זיו בתנ"ך), כך לאחר שעבוד מצרים והיציאה לחרות יש 50 ימים של ספירת העומר שרובם הם בחודש אייר שכולו ספירה. ז"א שחודש אייר כולו הוא רפואה והחלמה, ראשית כל של האומה בכללה, נפשית ופיזית, בדרך להתעלות הרוחנית בחודש סיוון. תקופת ההחלמה היא רגישה מטבעה ויש סכנה קלה, לכן יכולה להיות נפילה ואבלות, כמו שהיה בימי תלמידי ר' עקיבא וכישלון מרד בר כוכבא. במקור, ימי העומר הם ביסודם ימי שמחה ומעין חול המועד בין פסח לשבועות (רמב"ן פרשת אמור).

באגרת רב שרירא גאון כותב שהיה שמד על תלמידי ר"ע, הכוונה שמתו במרד בר כוכבא. בגמרא (יבמות ס"ב) כתוב שמתו ב'אסכרה' שפירושה בערבית 'צבא' (כעונש במקום החרב, ה'אסכרה' מתבטאת כמחלה המגיעה לגרון), בין גבת לאנטיפרס שהוא אזור הקרבות, וכולן מתו בפרק אחד במלחמת מצווה, מפני שלא נהגו כבוד זה לזה וממילא מתו בשדה הקרב. הצרה היתה של כל העם ובזמן שפסקה המלחמה נגמרים מנהגי האבלות.

ראשי תיבות נוספים לאייר מביא החת"ס מדברי דוד המלך בתהלים: "אויבי ישובו יבושו רגע" - גבורה וניצחון על האויבים. ניסן הוא החודש של עם ישראל. תחילת התנהלות ישראל כעם עצמאי. סיוון הוא החודש של מתן תורה. אם כן, יש לנו עם ישראל ותורת ישראל אח"כ, ומה חסר באמצע? ארץ ישראל ירושלים - ראשי תיבות אייר! בדורנו אנו יכולים לראות בצורה ברורה יותר כיצד מתבטא מהותו החיובי של החודש והימים חוזרים עם הזמן

למקוריותם.

כנס ארצי של תלמודי

התורה

ובתי ספר הממ"ח

המחוז החרדי מתכבד להזמין את מנהלי בתי ספר הממ"ח (גברים) לכנס ארצי שיתקיים אי"ה ביום חמישי ג' בסיון תשע"ח (17/05/2018) בשעה 10:30 באולם יאסא, רחוב קוליץ 1, ירושלים

הננו מתכבדים להזמינכם לכנס הארצי של תלמודי התורה ובתי ספר הממ"ח

במעמד הרב הראשי לישראל הגאון הרב דוד לאו שליט"א

דברי ברכה מר ניר ברקת ראש העיר ירושלים

שיתקיים אי"ה ביום חמישי ג' סיון תשע"ח (17/5/2018) בשעה 10:30 באולם יאסא רח' קוליץ 1 ירושלים

בתוכנית:

חידון אתגרי נושא פרסים "מארץ תצמח"

תערוכה תורנית מתוצרי התלמידים

מקהלת תלמוד תורה ממ"ח בית רבן בניצוחו של ר' שלום כינורי

מיצג יחודי - יום בממ"ח

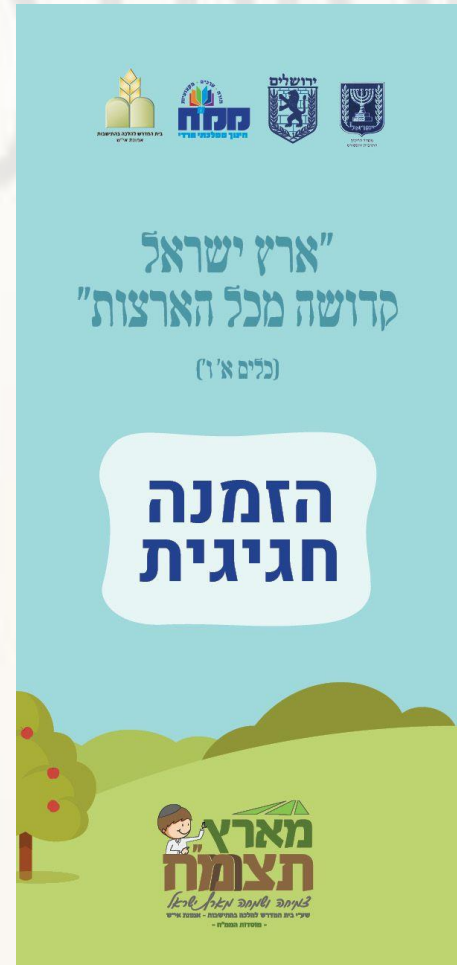
כיבוד קל שי מזכרת

בברכת ברוכים הבאים

המחוז החרדי עיריית ירושלים משרד החינוך

"איז תורה כתורת ארץ ישראל" (בראשית רבה א')

המחוז החרדי מתכבד להזמין את מנהלי בתי ספר הממ"ח (גברים) לכנס ארצי שיתקיים אי"ה ביום חמישי ג' בסיון תשע"ח (17/05/2018) בשעה 10:30 באולם יאסא, רחוב קוליץ 1, ירושלים

הזמנה חגיגית

מארגן תצמח

מארגן תצמח

מארגן תצמח

תכנית מארץ תצמ(מ)י"ח

בשעה טובה ומוצלחת יצאה לדרך תוכנית הלימודים "מארץ תצמח". התוכנית ייחודית לתלמודי התורה ובתי הספר בממ"ח וכוללת 8 מערכי שיעור בנושא ייחודיותה של ארץ ישראל, כאשר בשיאה של התוכנית יתקיים כנס לתלמידים שהשתתפו בתוכנית.

תכני התוכנית נבחרו ונכתבו בשיתוף פעולה עם בית המדרש להלכה ולהתיישבות בירושלים, ומתאימים לתלמידים בכיתות ה'-ח' לפי בחירת המוסדות.

הכנס יתקיים בירושלים ביום חמישי ג' סיון במעמד הרב הראשי לישראל הרה"ג דוד לאו שליט"א ויכלול חידון נושא פרסים יקרי ערך. החידון יהיה מתקשב באמצעות שלטים, מה שייתן הזדמנות לכל התלמידים ליטול חלק בחידון ולהביא לידי ביטוי את ידיעותיהם.

בחלק האומנותי של הכנס תופיע מקהלת ת"ת בית רבן בניצוחו של ר' שלום כינורי שיחי'. כמו"כ כל המוסדות יציגו במבואה לאולם תוצרים תורניים ואומנותיים ממעשה ידיהם של הילדים המביעים את תכני התוכנית. כבר כעת ניתן לומר כי עם הגעת החומר למוסדות, ישנן תגובות חיוביות מאד ממנהלי תלמודי התורה וישנו ביקוש לשתף תלמידים נוספים בכנס.

mp3.שיר המנון- ארץ תצמח

תכנית מארץ תצמ(מ)י"ח- דבר מנהל המחוז החרדי

"ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות" (כלים א', ו')

ברגשי גיל ושמחה תחולק בימים הקרובים חוברת העשרה וחוויה בנושא ארץ ישראל ומצוותיה לתלמידי הממ"ח.

בשנה זו אנו זוכים לצאת לדרך עם תכנית לימוד ייחודית לתלמודי התורה ובתי הספר הממ"ח ולקיים היעוד "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" (ישעיהו י"א, ט'), כאשר הנכם שותפים עם אלפי ילדים מרחבי הארץ ללימוד ייחודי אודות חשיבותה וקדושתה של ארץ ישראל.

אמר רב יוחנן: "שלושה מנוחלי העולם הבא- אלו הם: הגר בארץ ישראל, המגדל בניו לתלמוד תורה והמבדיל על היין במוצאי שבתות" (פסחים קי"ג ע"א). מאמרה זו של רב יוחנן ניתן ללמוד כי הזכות והשילוב של מגורים בארץ ישראל עם לימוד התורה הקדושה מעניקים את הכישרון להבדיל בין קודש לחול ומביא את האדם להיות בן העולם הבא.

בשנת השבעים לחידוש ההתיישבות היהודית בארץ ישראל אנו מביטים בסיפוק והערכה על מערכת החינוך שלנו- שלכם, אשר מאז הקמתה רואים כיצד לימוד התורה הקדושה, מקור חיותנו, הולך ומתעצם ומעניק כלים למוסדות החינוך להגדיל תורה ולהאדירה, ליצור את השילוב בין לימודי הקודש ברמה גבוהה ואיכותית, הקניית ערכים ומידות טובות לעולם המעשה והידע המקצועי ברמה גבוהה.

מברך אני אתכם שתראו נחת, ברכה והצלחה בכל מעשי ידיכם, תתקדמו ותגדלו בתורה ובידע לתפארת עם ישראל

מאחל הצלחה רבה,

איציק זהבי,

מנהל המחוז החרדי

תכנית מארץ תצמ(מ)י"ח - דבר מפקחי הממ"ח

על הפסוק "ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד" (דניאל יב' ג') דרשו חז"ל "אלו מלמדי תינוקות של בית רבן". נראה כי הקשר בין מלמדי תינוקות לכוכבים הוא כמו הכוכב שנראה קטן מרחוק, אך בפועל ככל שמתקרבים אליו הוא מתגלה במלוא גודלו, הדרו ותפארתו, כך המלמד במלאכת היום יום, אף על פי שמלאכתו מצריכה מאמץ ולא תמיד זוכה להערכה הראויה, הרי שככל שמתקרבים ומביטים מקרוב אודות תפקידו מבינים את גודל עשייתו החשובה והשפעתה על ילדי ישראל.

אנו שמחים להגיש בפניכם את מערכי השיעורים וחוברת העבודה לתכנית הייחודית "מארץ תצמח" אשר עוסקת במעלתה וקדושתה של ארץ ישראל. בתכנית זו הנכם מחברים את תלמידיכם למאות ואלפי תלמידים הלומדים ועוסקים בנושא חשוב זה. ידוע כמה נתאווה והשתוקק משה רבינו להגיע לארץ ישראל כדי לקיים מצוות אלו, אשר רק בה ניתן לקיימן.

אשריכם שהנכם זוכים כמחנכים להוביל וללמד את המצוות הללו, מתוך עיון ועניין ולהעניק לתלמידים את האפשרות לחוות ולהכיר אותן לצורך קיומן בחיי היום יום ולקראת אירוע הסיום המרכזי בו יוכלו תלמידיכם להביע את ידיעותיהם.

ידועים דברי חז"ל כי העיסוק במצוות ארץ ישראל מזרז את בניין בית המקדש כדי שנוכל לקיים את המצוות הללו ככתבן וכלשונו ומדאוריתא.

מי ייתן ותראו ברכה, נחת, ברכה והצלחה בכל עמלכם ונזכה כולנו לראות בבניין בית המקדש ובתפארתו ממש.

בברכת הצלחה,

מפקחי הממ"ח

ביקור מנכ"ל משרד החינוך במוסדות ממ"ח בירושלים

מנכ"ל המשרד, מר שמואל אבואב, ביקר ביום שישי, בתאריך כ"ח ניסן תשע"ח (13/04/18) במספר מוסדות חרדיים בירושלים, ביניהם ת"ת 'בית רבן'. שם ניפגש המנכ"ל וצוותו עם מורי הת"ת. בשיח המשותף עלו סוגיות ייחודיות להתקדמות וייחודיות הממ"ח, תוכניות לימודים, פיתוח מקצועי של הצוות, דמות הבוגר ועוד. התגובות שהגיעו למערכת הירחון משקפות שביעות רצון רבה, קידוש השם והרבה נחת רוח מהמוסד והישגיו.

יישר כח!

תכנית "נעלה לירושלים"

תכנית "נעלה לירושלים" נועדה לסייע ולעודד את הביקורים בעיר ירושלים.

התכנית מיועדת לתלמידים משכבת כיתות ה', ז', י' בלבד, בתהליך חינוכי לימודי מתמשך.

מטרתה: שכל תלמיד יבקר בשכונות ובסימטאות ירושלים, לפחות שלוש פעמים במהלך לימודיו במערכת החינוך- ביסודי, בחטיבת הביניים ובתיכון- בכיתות ה', ז', י' בלבד.

התהליך החינוכי- לימודי יתמשך ויכלול:

👁 תכנון וארגון הסיור והכנה של התלמידים בבית הספר.

👁 בקשת סבסוד אוטובוסים מיו"ר ועדת הטיולים באמצעות אתר "**הגשת תוכנית טיולים**" בלשונית "נעלה לירושלים".

👁 ביצוע הסיור בירושלים כפעילות שיא.

הסיורים יתקיימו ע"י בתי הספר **בעיר ירושלים בלבד**, וייבחרו ע"י בית הספר בהתאמה לשכבת הגיל המבקרת בירושלים ובכפוף לבדיקת בית הספר **בהתאמת התכנים החינוכיים למוסד**. ניתן לעצור בדרך גם במסלולי מלחמת השחרור כגון: דרך בורמה, שער הגיא וכד'.

הפעילות בהתאם לנכתב ב**חוזר מנכ"ל תשעו/7(ב) 6.2-33 "היבטים פדגוגיים, ארגוניים, בטיחותיים וביטחוניים בטיולים"**, **ובתיאום עם הלשכה לתיאום טיולים כנדרש**.

רכזי הטיולים ייטלו על עצמם את ארגון הסיורים.

סיוע המשרד באוטובוסים **בלבד**, ועד 50% מכלל האוטובוסים שיוזמנו להסעת התלמידים לירושלים (כיוון אחד). תינתן עדיפות לבתי ספר הזקוקים לתמיכה ולעידוד (עפ"י מדד שטראוס), לבתי ספר בפריפריה ולבתי ספר עתירי עולים.

יודגש כי הדרכה, כניסה לאתרים, אבטחה ועזרה ראשונה **באחריות ובמימון בית הספר**.

בכל הזמנת אוטובוסים יש לציין את חברת האוטובוסים איתה ביה"ס ישלים את ההסעות לירושלים.

תכנית "נעלה לירושלים"

תנאי סף לקבלת סבסוד ההיסעים:

רכזת הטיולים הבית ספרי/ת עבר/ה קורס הכשרה של 60 שעות לתפקידו/ה. יש להעביר כתב מינוי לאישור יו"ר ועדת הטיולים המחוזית ומנהל חברה ונוער, מר מאיר אסרף. המסמך נמצא באתר "תכנית טיולים" בלשונית "מסמכים".

מנהל/ת ביה"ס יגיש תוכנית טיולים בית ספרית לאישור ועדת הטיולים המחוזית באתר מקוון של המחוז בקישור: הגשת תכניות טיולים.

יש לציין פעמיים את סמל המוסד גם בסמל המוסד וגם בשם המשתמש, ולאחר מכן יש להחליף לסיסמה קבועה.

נוהל הזמנת אוטובוס ע"י משרד החינוך:

דרך האתר המקוון תוגש הבקשה בלשונית "נעלה לירושלים" כולל פירוט הסיור ותוכנית ביצוע.

תכנית הסיור לירושלים תעבור לעיון הוועדה המחוזית המרכזת ובהתאם לשיקולי הוועדה תועבר לידיעת ביה"ס ההחלטה על אישור והיקף הסיוע בהקצאת האוטובוסים.

אישור אוטובוס יועבר ע"י מרכזת הוועדה לחברת האוטובוסים ובי"ס יקבל אישור בכתב.

השתתפות תאושר על בסיס עד 50% מעלות האוטובוסים, ובתפוסה מלאה של 45 תלמידים ומלווים לכל אוטובוס וזאת פ"י קריטריונים שנקבעו ע"י המשרד. מספר האוטובוסים מוגבל. כל הקודם זוכה!

הבקשה תוגש לא פחות מחודש ימים לפני מועד יום היציאה.

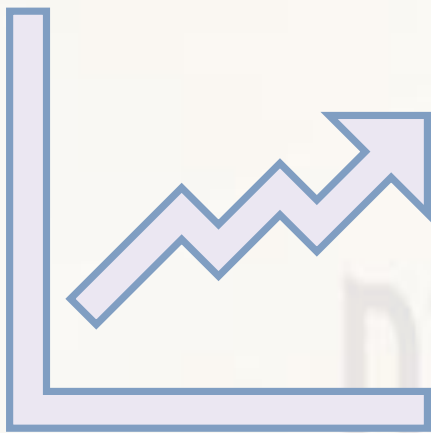
כאמור, בתי ספר שלא אושרה להם תוכנית הטיולים השנתית או רכז הטיולים לא עבר הכשרה לא יוכלו לפנות אל הוועדה עד להגשת התוכנית ואישורה.

תשומת לבכם על חובת הכשרת בעלי תפקידים במסגרת פעילות חוץ בית ספרית וטיולים: רכזי טיולים ואחראי טיולים. בדבר פרטים נא לפנות

למרכזת ועדת הטיולים המחוזית, הגב' אורלי בליצקי בדוא"ל orlibl@education.gov.il

הערכה וקידום עו"ה במוסדות הממ"ח

מנהלים נכבדים,

בימים אלה הערכת עובדי הוראה במוסדות ממ"ח בתהליך מתקדם.

הפיקוח על הממ"ח משגר הוקרה למנהלי המוסדות שמפנים מזמנם היקר להשלמת המשימה וחדורי מטרה לפיתוח מקצועי ופדגוגי מיטבי של כלל אוכלוסיות העובדים המועמדים להערכה.

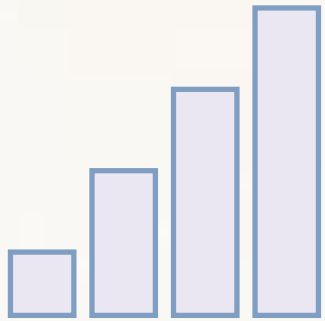
להזכירכם, שיגור הערכת עו"ה יסתיים בתאריך 15.5.18.

נבקש להזדרז ולסיים את הערכת עו"ה לא יאוחר מהתאריך הנ"ל.

שבע שבתות תמימות תהיינה...

פיתוח מקצועי למנהלי הממ"ח בנושא ניהול עצמי

מנהלי הממ"ח החלו השבוע להשתתף בהשתלמות במסגרת הפיתוח המקצועי לשנת תשע"ח.

ההשתלמות עוסקת בסוגיות חשובות בתורת הניהול, מנהיגות ופדגוגיה.

את ההשתלמות מעביר היועץ הארגוני אבי שחף, אשר חווה ניסיון רב שנים בהנחיית הדרכה ופיתוח מנהלים.

בהמשך ישתלב בהשתלמות מר מרון טל יועץ כלכלי שיתרום מניסיונו בתחום הניהול הכלכלי של מוסדות וארגונים.

השבוע המפגש יתקיים אי"ה בתלמוד תורה 'פאר מנחם', רח' שמעון הצדיק 24, אלעד.

נאחל שיהא לארגז כלים טעון ולתועלת מרבית.

סיור מכללת שאנן בת"ת חב"ד יסודי סיטרין

בתאריך כ"ד ניסן תשע"ח (09/04/18) התקיים בת"ת חב"ד יסודי סיטרין, חוף הכרמל, בניהול הר' ערן יהודה דיסון, סיור של כ-15 סטודנטיות ליעוץ ממכללת שאנן.

את הסיור ניהלה ביד רמה היועצת אבישג יחד עם מאיה מורת השילוב.

הן שוחחו על תפקידי היועצת, שיחות הורים, קשרי חוץ, הדרכה לצוות, עבודה מערכתית ועוד.

שמעו כמובן על ייחודיות ביה"ס, שליחות, חוזקות וכישרונות, תקשורת בין אישית וקהילה.

הן יצאו בתחושה טובה. לדבריהם ביה"ס עושה רושם מקצועי, ייחודי, מאוד מאורגן ויצירתי.

בסיום הסיור וכאות הוקרה מסרו הסטודנטיות לצוות שי צנוע.

בתפילה להמשך שיתוף פעולה...

מסיבת סידור ת"ת חב"ד סיטרין, חוף הכרמל

ביום רביעי כ"ז אדר תשע"ח (14/03/18) חגגו תלמידי כיתה א' בת"ת חב"ד סיטרין, חוף הכרמל, בניהול הר' ערן יהודה דישון, את מסיבת הסידור.

המסיבה היתה השנה ברוח המיזם החדשני "למה לא היית זושא".

המנהל מציג את החשיבות בהתבטאות התלמידים, באופן שיהיו חלק פעיל במסיבה, לכן הילדים צולמו כשדרנים והם אלו שהנחו את המסיבה,

בנוסף לכך כל ילד סיפר על משמעות הסידור עבורו בסגנון "הנואם הצעיר".

להלן קישורים קצרים:

[הנואם הצעיר](#)

[שידור רדיו](#)

בהמשך, רב המועצה, הרב סוראני, נשא דברים חמים לילדים המתוקים וחילק את הסידורים.

הרב בן שמעון, נציג ההורים, בירך את הקהל.

לקט תמונות:

[לקט תמונות- מסיבת סידור תשע"ח](#)

חדשות ועדכונים

קורסי שחייה

מנהלים/ות נבדים/ות,
שלום רב,

בימים אלה התקבל תקצוב לטובת קורסי השחייה של משרד החינוך שיילמדו בבתי הספר הממ"ח, לתלמידי כיתות ה'-ו'. הפיקוח במחוז החרדי עושה מאמצים להתאים את צוות ההדרכה בהלימה לאוכלוסיית המחוז החרדי, עלינו לקבל נתונים מדויקים של תלמידים אשר ישתתפו בפעילות, ולצורך כך זקוקים לתשובתכם והתחייבותכם בהקדם.

עלויות: ניתן לגבות עד 190₪ מתלמיד לצורך כניסה והסעה לבריכה.

השתתפות בקורסי השחייה היא על בסיס מקום פנוי, אנא הקדימו לשלוח את הטופס ב[קישור המצ"ב](#).

בברכה,

משה שפירא,

מפקח הוראת חינוך גופני

מחוז חרדי- משרד החינוך

תכנית "חוג כל ילדי"

משרד החינוך הפעיל את החברה למתנ"סים, בנוהל זרוע ביצוע, להעניק לילדי המגזר החרדי חוגים בעלות שנתית של 100 ש"ח, במסגרת פיילוט. התוכנית מופעלת באופן מקומי בקהילות המגזר החרדי ברחבי הארץ באמצעות המרכזים הקהילתיים שבכל אתר ואתר.

מטרות התכנית - חיזוק לימודי והעשרת ידע, פיתוח המימד האישי והחברתי, מתן הזדמנות שווה לילדים שאינם מסוגלים לרכוש חיזוק לימודי **קהל היעד** - תלמידי כיתות ג-ו במוסדות בפיקוח המחוז החרדי במשרד החינוך.

כללי מגדר - במוסדות בהם קיימים תלמידים משני המגדרים התוכנית תתחלק באופן של: $\frac{2}{3}$ בנים, $\frac{1}{3}$ בנות. מוסדות חד-מגדריים - נדרש אישור לקיום הפעילות ע"י המחוז החרדי, בכפוף למכתב בקשה.

תכני החוג - לימוד חווייתי של אנגלית, חשבון ומדעים.

כללי תוכן - תכני החוג יתחלקו בין סה"כ התלמידים באופן הבא: $\frac{2}{3}$ אנגלית, $\frac{1}{3}$ מדעים\חשבון. את החוג יעבירו מדריכים אשר יבחרו ע"י המוסד החינוכי והמרכז הקהילתי.

תוכנית החוג תישלח לאישור פדגוגי באמצעות המרכז הקהילתי לגורמים המאשרים בחברה למתנ"סים ובמחוז החרדי.

ניתנת תשומת לב מיוחדת לרגישות ללמידה של אנגלית לבנים ולכן תתאפשר הפעלת חוגי אנגלית באופן יצירתי במיוחד כגון: התעמלות באנגלית, שירה באנגלית וכדו'. הצד השווה שבהם הוא עמידה ביעדי אנגלית מדוברת בסוף החוג בהיקף משמעותי.

המפגשים - החוג מתקיים בסוף יום הלימודים. בשנה הנוכחית יתקיימו סה"כ 33 מפגשים, באופן של 17 מפגשים כפולים של שעה וחצי, פעם בשבוע.

מיקום החוג - בתיאום עם המרכז הקהילתי. ישנה עדיפות למיקום במסגרת מוסד הלימודים.

נוכחות - המדריך או הרכז המקומי מדווחים מידיית את רשימת הנוכחות במערכת ייעודית.

נדרשת נוכחות שנתית של כל חניך מינימום 70% מהמפגשים השנתיים. יש לוודא התחייבות ועמידת החניכים בדרישה זו. **הרישום** לתוכנית מתבצע במרכזים הקהילתיים.

בתי ספר המעוניינים להצטרף לתוכנית נדרשים לשלוח למשרד החינוך בקשת הצטרפות בהתאם לתבנית שנשלחה למנהלים באמצעות המפקחים. את הבקשה יש לשלוח לכתובות הבאות:

מנהל המחוז החרדי, מר איציק זהבי - itzikze@education.gov.il

מנהל חברה ונוער במחוז החרדי, מר מאיר אסרף - meiras@education.gov.il

תכנית "בתי הספר של החופש הגדול" לשנת תשע"ח

אנו שמחים לבשר לכם שפורסם קול קורא לתוכנית "בתי הספר של החופש הגדול" לשנת תשע"ח.

תוכנית "בתי הספר של החופש הגדול" תפעל גם השנה במהלך חופשת הקיץ, על פי החלטת משרד החינוך ומשרד האוצר, במטרה לתת מענה חינוכי לתלמידים בכתות א'-ג', בביה"ס היסודי בחינוך הרגיל ובחינוך המיוחד, הלומדים בבתי הספר הרשמיים ובבתי הספר המוכרים שאינם רשמיים (מוכש"ר). זאת במסגרת תכנית שתתקיים בימים א'-ה' בשלושת השבועות הראשונים של חופשת הקיץ.

משרד החינוך מזמין רשויות להגיש בקשות לתקצוב עבור הפעלת התכנית. בשנה"ל תשע"ח, התכנית תיושם בכתות א'-ג', במוסדות החינוך הרשמיים והמוכש"רים.

הגשת הבקשה תעשה באמצעות טופס הבקשה [בקישור המצ"ב](#) עד לתאריך 30.4.2018

את טופס הבקשה יש להדפיס ולשלוח עותק סרוק חתום בדוא"ל:

lomdimbegadol@education.gov.il

מענה לשאלות: ניתן לצפות באתר משה"ח "בתי הספר של החופש הגדול- שאלות ותשובות" באתר: www.edu.gov.il/lomdimbegadol

קבצים רלוונטיים:

[קריטריונים לתקצוב רשויות מקומיות לשנה"ל תשע"ח להפעלה במסגרת התכנית "בתי הספר של החופש הגדול" \(כולל נספחים: מתווה ההפעלה;](#)

[מבנה תקציבי של התכנית\)](#)

[טופס בקשה והתחייבות הרשות](#)

[תכנית עבודה רשותית](#)

[תכנית עבודה בית ספרית](#)

דו"ח ביצוע- יפורסם בהמשך

אנו מאחלים לכם הצלחה והנאה רבה ביישום התוכנית

ותודה רבה על שיתוף הפעולה

מסך לספרות - סיפורת

רבי שמעון ובנו במערה/ תלמוד בבלי, מסכת שבת לג', ב'

ישבו רבי יהודה, רבי יוסי ורבי שמעון בר יוחאי ושוחחו ביניהם על השלטון הרומאי ששלט במדינה.

נענה רבי יהודה ואמר: כמה נאים מעשיהן של אומה זו! בנו שווקים, תקנו גשרים, תקנו מרחצאות...

רבי יוסי שתק.

ואילו רבי שמעון הגיב בחריפות: כל מה שתקנו, לא תקנו אלא לצורך עצמן! בנו שווקים, כדי להושיב בהם פרוצות; בנו מרחצאות, כדי לעדן עצמם; בנו גשרים, כדי לגבות עליהם מכס! ישב לידם אדם בשם יהודה בן גרים, שהלך והלשין לשלטונות על שיחת החכמים.

מששמעו זאת הרומאים, גזרו: רבי יהודה שעילה ושיבח את המלכות, יתעלה; רבי יוסי ששתק, יגלה כעונש לעיר ציפורי; ואילו רבי שמעון שגינה את המלוכה, יוצא להורג.

הלכו רבי שמעון ובנו רבי אלעזר והתחבאו בבית המדרש. היתה אשתו של רבי שמעון מביאה להם בכל יום לחם וכד מים, ומכך היו ניזונים.

כשהתחזקה הגזירה, חשש רבי שמעון שמא יענו

הרומאים את אשתו והיא תגלה את מקום מחבואם, הלך והתחבא במערה.

אירע נס, ובמערה עלה עץ חרובים ומעין מים, והיו רבי שמעון ורבי אלעזר משביעים את רעבונם בחרובים ובמים. במשך היום, היו מכסים את עצמם בחול ולומדים תורה. כאשר הגיע זמן התפילה, היו מנערים את החול, לובשים את בגדיהם ומתפללים. וכל-כך למה? כדי שבגדיהם לא יבלו.

עברו 12 שנה על רבי שמעון ורבי אלעזר במערה. יום אחד, עמד אליהו הנביא בפתח המערה ואמר: "מי יודיע לו, לבר יוחאי, שמת הקיסר והתבטלו גזירותיו?" מכיוון ששמעו כך, יצאו מן המערה.

ביציאתם, ראו אנשים חורשים וזורעים את שדותיהם. תמהו לעצמם ואמרו: "האם אנשים אלו מניחים חיי עולם, את לימוד התורה, ועוסקים בחיי שעה – חרישה וזריעה?" וכל מקום בו היו נותנים את עיניהם, היה נשרף.

יצאה בת קול מן השמים ואמרה: "להחריב את עולמי יצאתם? חיזרו למערתכם!"

שבו למערה, וישבו שם 12 חודש נוספים. עם תום

השנה, אמרו לעצמם: "אפילו משפט הרשעים בגיהנום נמשך רק 12 חודש". יצאה בת קול ואמרה: "צאו ממערתכם!" יצאו והסתובבו בעולם. וכל מקום בו היה מביט רבי אלעזר היה ניזוק, והיה רבי שמעון מביט בו ומרפאו.

בערב שבת, ראו זקן כשהוא רץ ובידיו שני הדסים. שאלוהו: "הדסים אלו בידיך, למה הם?" השיב: "לכבוד שבת קודש". שאלוהו שוב: "ומדוע אינך מסתפק רק בהדס אחד?" השיב להם: "נאמר בתורה 'זכור את יום השבת לקדשו' וכן 'שמור את יום השבת לקדשו'. לפיכך נטלתי הדס אחד כנגד 'זכור', והשני כנגד 'שמור'".

אמר רבי שמעון לבנו: "ראה, כמה חביבין המצוות על ישראל!"

ונחה דעתו של רבי אלעזר.

מסך לשירה- יצירה ספרותית

הפיוט "ואמרתם כה לחי" / הרב יוסף חיים מבגדד "הבן איש חי"

ואמרתם כה לחי רבי שמעון בר יוחאי
איש אלהים קדוש הוא, אשרי עין ראיתו לב חכם ישכיל פיהו, אדוננו בר יוחאי
ברוך הוא מפי עליון, קדוש הוא מהריון מאור גליל העליון, אדוננו בר יוחאי
גבור ואיש מלחמה, בדת תורה תמימה מלא מדע וחכמה, אדוננו בר יוחאי
דרש כל תעלומות, בעז ותעצומות עלה מעלות רמות, אדוננו בר יוחאי
החבא בתוך מערה, מפני הגזרה שם למד סתרי תורה, אדוננו בר יוחאי
ושם נברא מעין לו, וחרוב למאכלו מה טוב חלקו וחבלו, אדוננו בר יוחאי
זכר צדיק לברכה, דין ריכא ובר ריכא זכה ורבים זכה, אדוננו בר יוחאי
חדש כמה הלכות, הן במשנה ערוכות זה המרגיז ממלכות, אדוננו בר יוחאי
טהר את עיר טבריה, עשה אותה נקיה הודו לו מן שמיא, אדוננו בר יוחאי
ידע כל הנסתרות, דבריו עושים פרות בטל כמה גזרות, אדוננו בר יוחאי
כל ימיו אשר חיה, אות הקשת לא נהיה כי הוא אות עולם היה, אדוננו בר יוחאי
לכל ישראל האיר, בסוד תורה הבהיר כאור החמה מזהיר, אדוננו בר יוחאי
מקום בחר בשמיא, עם הנביא אחיה זה מבני עליה, אדוננו בר יוחאי
נחמד מאד למעלה, זכה ליקר וגדלה כתר עליון לו נגלה, אדוננו בר יוחאי
סיני סיני לו נקרא, ארי שבחבורה ממנו תצא תורה, אדוננו בר יוחאי
עשה שבעים תקונים, יקרים מפנינים בם תקן העליונים, אדוננו בר יוחאי
פתח פיהו בחכמה, הוציא אור תעלומה תקן זהרי חמה, אדוננו בר יוחאי
צדיק יסוד עולם גלה מדרש הנעלם יכול לפטור העולם אדוננו בר יוחאי
קולו זמר עריצים, והכרית את כל הקוצים והציל הלחוצים, אדוננו בר יוחאי
ראה פניו מאירים, בשבתו עם חברים עת גלה סוד נסתרים, אדוננו בר יוחאי
שלום רב על משכבו, מה טוב חלקו וטובו דובר אמת בלבבו, אדוננו בר יוחאי
תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו הוא ימליץ טוב עלינו, אדוננו בר יוחאי

הפיוט "בר יוחאי" / רבי שמעון לביא

בר יוחאי, שמן משחת קדש, נמשחת ממדת הקדש, נשאת ציץ נזר הקדש, חבוש
על ראשך פארה:
בר יוחאי, מושב טוב ישבת, יום נסת, יום אשר ברכת, במערת צורים שעמדת,
שם קנית הודך והדרך:
בר יוחאי, עצי שטים עומדים, למודי :: הם לומדים, אור מפלא אור היקוד הם
יוקדים, הלא המה ירוך מורך:
בר יוחאי, ולשדה תפוחים, עלית ללקוט בו מרקחים, סוד תורה כציצים ופרחים,
נעשה אדם נאמר בעבורך:
בר יוחאי, נאזרת בגבורה, ובמלחמת אש דת השערה, וחרב הוצאת מתערה,
שלפת נגד צורריך:
בר יוחאי, למקום אבני שיש, הגעת לפני אריה ליש, גם גלת כותרת על עיש,
תשורי ומי ישורך:
בר יוחאי, בקדש הקדשים, קו ירוק מחדש חדשים, שבע שבתות סוד חמישים,
קשרת קשרי ש"ן קשריך:
בר יוחאי, יו"ד חכמה קדומה, השקפת לכבודו פנימה, ל"ב נתיבות ראשית
תרומה, את כרוב ממשח זיו, אורך:
בר יוחאי, אור מפלא רום מעלה, יראת מלהביט כי רב לה, תעלומה ואין קורא לה,
נמת עין לא תשורך:
בר יוחאי, אשרי יולדתה, אשרי העם הם לומדה, ואשרי העומדים על סודה, לבושי
חשן תמיר ואוריך:

על הפיוט...

"וְאִמְרָתֶם כֹּה לְחַי" הוא פיוט אשר נכתב על ידי "הבן איש חי", הרב יוסף חיים מבגדד, גדול חכמי בבל בדורות האחרונים. הפיוט עוסק בדמותו של רבי שמעון בר יוחאי שנחשב לאבי תורת הנסתר ושהמסורת מייחסת לו את ספר הזוהר.

הרב יוסף חיים סידר לפי סדר האל"ף בי"ת את תיאור חייו של רבי שמעון בר יוחאי. הוא מתאר את ההערצה הרבה שלה זכה מבני דורו והדורות שלאחריו ואת כוחו הגדול בתורת הנגלה ובתורת הנסתר. הוא עוסק גם בסיפור חייו, המחבוא במערה, לימוד תורת הנסתר, טיהור העיר טבריה, פטירתו והמקום שאותו בחר לו בגן עדן. כל בית בפיוט מסתיים במילים "אֲדוֹנָנוּ בְּרַ יוֹחָאִי".

ביום ל"ג בעומר, אשר בו על פי המסורת נפטר רשב"י, נהוג לשיר את השיר בכל קהילות ישראל. מלבד בל"ג בעומר, יש הנוהגים לשיר בכל ליל שבת.

'בְּרַ יוֹחָאִי' הוא פיוט העוסק בתנא רבי שמעון בר יוחאי. הפיוט נכתב על ידי הרב המקובל שמעון לביא, שהותיר את חותמו בשיר כשבכל בית, למעט האחרון, לאחר המילים "בר יוחאי", מופיעה אחת מאותיות שמו לפי הסדר.

פיוט זה מושר בקרב העולים לציונו של הרשב"י במשך כל ימות השנה ובפרט בל"ג בעומר, והוא מקובל על רוב העדות והפלגים.

אצל התימנים ואצל הפרסים הפיוט מהווה חלק מזמירות השבת. ביהדות פרס נהוג לשיר את הפיוט בל"ג בעומר, בתרגום לפרסית. אצל יהודי לוב נהוג לשיר את הפיוט בכל שבת, חג ומועד ובכל שמחה משפחתית כגון בר מצווה, חתונה וברית מילה. בקרב חלק מיהודי גאורגיה, נהוג לזמר את הפיוט בסיום תפילת "ערבית לשבת" אחרי אמירת הפיוט "יגדל" ובל"ג בעומר לפני תפילת ערבית.

בני היישוב בר יוחאי במרום הגליל נוהגים לשיר את הפיוט בקבלת שבת עם דמדומים לקראת רדת החשיכה.

נר זיכרון- י"ח באייר ג'תתקכ"ג- הילולת רבי שמעון בר יוחאי

רבי שמעון בר יוחאי (או **בן יוחי**, מכונה בקיצור **רשב"י**) (ג'תת"ל- 67 לספירה בערך עד ג'תתקכ"ג- 160 לספירה בערך). היה תנא בן הדור הרביעי ותלמידו של רבי עקיבא.

הלכות רבות בשמו מובאות במשנה (שנערכה על ידי רבי יהודה הנשיא, מחשובי תלמידיו), שם הוא מכונה 'רבי שמעון' ללא ציון שם אביו. החיבור המדרשי-הלכתי "ספרי" מיוחס בגמרא לבית מדרשו של רשב"י. כתיבת ספר הזוהר מיוחסת לרשב"י.

רשב"י הפך לסמל של תורת הסוד והקבלה, ולדמות מרכזית בל"ג בעומר, בו נערכת מדי שנה הילולא על קברו במירון. בצעירותו נמנה רשב"י עם החכמים שהתקבצו ב'כרם ביבנה'.

רשב"י למד תורה מפי רבי עקיבא, בתחילה בבני ברק במשך שלוש עשרה שנה, יחד עם רבי חנניה בן חכינאי, ולאחר מכן אף בבית האסורים, קודם שרבי עקיבא הוצא להורג. רשב"י מנוי בין חמשת תלמידי רבי עקיבא אותם העמיד לאחר פטירת מרבית תלמידיו, ובין התלמידים אותם סמך רבי יהודה בן בבא בסתר.

רבי שמעון היה חותנו של רבי פינחס בן יאיר (זאת לפי ספר הזוהר; לפי התלמוד נראה שהיה חתנו). בנו, רבי אלעזר, היה אף הוא תנא מפורסם.

בניגוד לדרכו של רבי ישמעאל, פעל רבי שמעון להנהגת לימוד תורה אינטנסיבי, והמליץ על זניחת הפרנסה. דוגמה לוויכוח בין רבי ישמעאל לבין רבי שמעון בנושא תורה ועבודה אפשר למצוא בתלמוד בבלי, מסכת ברכות, דף ל"ה, עמוד ב':

"לא ימוש ספר התורה הזה מפיקך", יכול דברים ככתבן? ת"ל ואספת דגנך. הנהג בהן מנהג דרך ארץ, דברי ר' ישמעאל. ר"ש בן יוחאי אומר אפשר אדם חורש בשעת חרישה זורע בשעת זריעה וקוצר בשעת קצירה, ודש בשעת דישה וזורה בשעת הרוח, תורה מה תהא עליה?

כאחד מתלמידיו המובהקים של רבי עקיבא (שטבע את האימרה "ואהבת לרעך כמוך" - זהו כלל גדול בתורה"), גם במשנתו של רשב"י ישנה חשיבות רבה למידותיו של האדם ולמצוות שבין אדם לחברו. לדוגמה:

נוח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים (תלמוד בבלי, מסכת בבא מציעא, דף נ"ט, עמוד א')

מנין שאין מרצין לו לאדם בשעת כעסו שנאמר פני ילכו והנחותי לך (תלמוד בבלי, מסכת ברכות, דף ז', עמוד א')

גדול אונאת דברים מאונאת ממון שזה נאמר בו ויראת מאלקיך וזה לא נאמר בו ויראת מאלקיך (תלמוד בבלי, מסכת בבא מציעא, דף נ"ח, עמוד ב')

רגע לפני...

"העולם נברא לשימוש האדם, אמנם הנה הוא עומד בשקול גדול כי האדם נמשך אחר העולם ומתרחק מבוראו, הנה הוא מתקלקל ומקלקל העולם עמו, ואם הוא שולט בעצמו ונדבק בבוראו ומשתמש מן העולם רק להיות לו לסיוע לעבודת בוראו הוא מתעלה והעולם מתעלה עמו"

(מסילת ישרים פ"א)

אותו מעשה שאדם עושה אם הוא לצורכו- מתקלקל ומקלקל את העולם עמו ואם הוא לצורך גבוה הוא מתעלה ומעלה את העולם עמו.

הסבא מסלבודקה זיע"א היה אומר, שלכאורה מהרוקח של העיירה צריך לבקש ברכות, שהרי יש לו זכויות רבות מרפא חולים ופעמים שרץ בלילה מבית לבית, אך האמת שצריך לבדוק האם עושה את עבודתו במסירות רק משום בצע כסף שמשלמים לו שכר או משום שרוצה לעשות חסד והטבה עם הבריות, אך כיון שמוכרח להתפרנס לוקח כסף עבור עבודתו.

אם כן אדם יכול לעשות את אותה פעולה, אך בכוונה אחת ייחשב לצדיק וחסיד ובכוונה שנייה ייחשב חמדן ורודף בצע.

בספרים הקדושים מובא שימי הספירה הם בחינת שורשים לכל ימי השנה, ומובא על רבי יוסף חיים זוננפלד שהיה זקוק לצאת להבראה בימי הספירה והיה צריך בגללה לשנות מסדר הלימוד הרגיל שלו, פנה אל הרופא ואמר לו שבימים אלו אינו יכול להיבטל בשביל רפואה זו עד לאחר החג, משום דאלו הימים הם ימי הכנה למתן תורה ושורש לכל ימות השנה.

ובימים אלו זה מסגולת הזמן, שבו האדם צריך להכין עצמו ולהשריש בתוכו ההבנה הנכונה מה התכלית והמטרה האמיתית בעוה"ז, אשרי הזוכה ומתבונן לספור הימים שורשי השנה ולטהר הקליפות ולתקן הספירות בהכרת התכלית האמיתית.

בברכת חודש מבורך

מפקחי המחוז החרדי,

משרד החינוך

